

בית המשפט העליון

עפ"א 79505-05-25

לפני: כבוד הרשמת מורן יהב

המערער: יהונתן קאפח

נגד

המשיבים:

1. מדינת ישראל
2. מפעילי האתרים נספח א
3. חברות בעלות רישיון מיוחד למתן שירות גישה לאינטרנט -נספח ב
4. חברות בעלות רישיון מיוחד למתן שירותי גישה לאינטרנט -נספח ג
5. חברות בעלות רישיון כללי למתן שירותי רדיו טלפון נייד בשיטה התאית – נספח ד
6. חברות בעלות רישיון כללי אחוד המספקות גישה לאינטרנט - נספח ה

סיווג ההליך; עמדת המערער מיום 2.7.2025; עמדת המשיבים מיום 13.7.2025; בקשה למתן החלטה מיום 5.8.2025; בקשת המערער להורות על המצאת מסמכי ההליך קמא מיום 23.8.2025

החלטה

1. התיק הועבר לטיפול לציור סיווג, בעקבות החלטתה של כב' השופטת ג' כנפי-שטייניץ מיום 8.6.2025. עסקינן בהליך ערעורי על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט ש' מלמד) מיום 25.5.2025 בבצ"א 22138-02-23, בגדרה נדחתה בקשת המבקש לביטול חסימת אתר, וזאת מן הטעם שהצו פקע ולא קיימת חסימה. ההליך קמא הוגש מכוח סעיף 2(א)(1) לחוק סמכויות לשם מניעת ביצוע עבירות באמצעות אתר אינטרנט, התשע"ז-2017 (להלן: חוק הסמכויות), שעניינו במתן צו להגבלת גישה לאתר אינטרנט לשם מניעת המשך ביצוע עבירה באמצעותו.

2. לשיטת המערער, מאחר שהערעור נסוב על החלטת בית המשפט המחוזי בהליך של חסימת אתר אינטרנט, אשר התנהל, לטענתו, כהליך פלילי, בניהול פרקליטים פליליים ועל פי סדרי הדין הפליליים – יש לסווג את ההליך דנן כערעור פלילי. בהקשר זה ולביסוס עמדתו, הפנה המערער לסעיף 1 לחוק הסמכויות, המפנה בתורו להוראות שונות בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). לשיטת המשיבים, חוק הסמכויות שותק לעניין סיווג ההליך. לצד האמור, נטען כי מדובר בהליך בעל סממנים מנהליים; כי רף ההוכחה הקבוע בו שונה מרף ההוכחה הנוהג במשפט הפלילי ומותאם למסגרת דיונית מנהלית; כי במסגרת דיונית ועדת החוקה, חוק ומשפט לעניין חקיקת החוק הובהר כי רף ההוכחה הנוהג בו הוא של המשפט המנהלי; וכי הליכים דומים לפי חוק הסמכויות סווגו בעבר כערעורים אזרחיים, אף שאין בנמצא הכרעה מהותית בנושא.

3. בפתח הדברים, יצוין כי לא מצאתי להיעתר לבקשת המערער להורות למשיבים להמציא את כלל מסמכי ההליך קמא טרם ההכרעה בסוגיית הסיווג. זאת, בין היתר, מאחר שספק אם מסגרת דיונית זו מתאימה לבקשה מעין זו, וכן מאחר שלא שוכנעתי כי הדבר נדרש לצורך הכרעה בשאלת הסיווג.

4. סיווגו של הליך נקבע, ככלל, על פי אופיו ומהותו. בתוך כך, על המסווג להתחקות אחר סוג האינטרס שבבסיס ההליך ומיהות הצדדים (ראו והשוו: בש"א 10092/17 צרניק נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (1.2.2018) (להלן: עניין צרניק); ראו: ע"פ 9009/18 "בשביל הכבוד" בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (4.2.2019)).

5. בחינת אופיו ומהותו של סעיף 2(א) לחוק הסמכויות, מכוחו ניתן צו ההגבלה נושא ההליך דנן, מלמדת כי הרכיב הדומיננטי בו הוא הרכיב המנהלי. כך, בדברי ההסבר לחוק צוין כי "מוצע להוסיף עבירות לרשימה הקיימת כיום, במטרה לאגד תחת מסגרת חוקית אחת, ככל האפשר, את נושא הסמכות המשטרתית כלפי מקומות שבהם מבוצעות עבירות שחומרתן או אופיין מחייבים מענה מינהלי מהיר אף לפני נקיטת הליכים פליליים" (ראו: דברי ההסבר לחוק, ה"ח הממשלה התשע"ד מס' 839 עמ' 338) (להלן: דברי ההסבר). עוד הובהר כי "...אף שההליך בבית המשפט סובב סביב ביצוען של עבירות פליליות, ויש להניח שידונו בבקשות אלה שופטים מהתחום הפלילי, ולעתים אף שופטים הדנים בהליך הפלילי המלא בשל אותן עבירות, הרי שמדובר בהליך מיוחד ובעל סממנים מינהליים, כגון דרך הגשת הבקשה לבית המשפט, האפשרות לבקש להציג ראיות חסויות וסמכות בית המשפט להכריע על בסיס ראיות מינהליות ובלא דרישת נטל הוכחה פלילי..." (שם, בעמ' 344-345).

6. יתרה מזאת, בעבר נפסק כי הן לשון חוק הסמכויות הן ההיסטוריה החקיקתית שלו מלמדות שתכליתו העיקרית היא להגן על הציבור מפני הזמינות ההולכת וגוברת של שירותים ומוצרים בלתי-חוקיים בזירת האינטרנט (ע"א 5350/18 מדינת ישראל נ' פיש, פסקה 10 (2.8.2018) (להלן: עניין פיש)). תכלית זו, המשתקפת בסעיפים 2-4 לחוק הסמכויות, מכוונת "למניעת המשך ביצוע העבירה" (שס). מכאן, שמדובר בכלי אכיפה מניעתי בעל אופי מנהלי, הממוקד בסיכול העבירה עצמה ולא בהטלת אחריות פלילית על מבצעה (ע"א 5739/18 מפעילי האתר www.Oligarchescorts.com נ' מדינת ישראל, פסקה 27 (15.10.2018) (להלן: עניין Oligarchescorts)), וזאת בשונה ממאפייני ההליך הפלילי (ראו והשוו: בש"פ 3503/91 שוברט נ' צפריר, מו(4) 136, פסקה 3 (1992)).

בהתאם לכך, נקבע כי ההליך למתן צו הגבלת גישה אינו מצוי בתחומי ההליך הפלילי עצמו, והוא שונה ממנו באופן מהותי, למשל, בהיבט קבילות הראיות; ברף ההוכחה הנדרש; ובכך שאינו מגביל את מיהות מקבל הצווים מכוחו לאדם שבעניינו מתנהלת חקירה פלילית, ואינו מותנה במיצוי החקירה ובקבלת החלטת בעניינו במסגרת ההליך הפלילי (עניין פיש, פסקאות 11, 14 (2.8.2018)). בהקשר זה יצוין כי ההליך אינו תלוי כלל בקיומו של הליך פלילי (עניין Oligarchescorts, בפסקה 27). נוכח כל האמור – לא מצאתי ממש בטענת המערער שלפיה עצם הפניית חוק הסמכויות לעבירות המנויות בחוק העונשין מצביעה בהכרח על סיווג ההליך כהליך פלילי. זאת ועוד, מאחר שהאינטרס של יוזם ההליך דנן נעוץ בבקשתו לבטל צו מנהלי של הגבלת גישה לאתר אינטרנט, במנותק מכל הליך פלילי בעניינו – ברי כי עסקינן באינטרס מנהלי במהותו, ולא באינטרס פלילי (ראו והשוו: עניין צרניק, בפסקה 13).

7. אשר על כן, נוכח מהותו ואופיו של חוק הסמכויות, ובשים לב לתכליתו ולמאפייניו, ובפרט לאלו של סעיף 2(א)(1) מכוחו ניתן הצו נושא ההליך דנן – שוכנעתי כי ההליך נוטה במהותו לצד המנהלי.

8. לצד האמור, יש להדגיש כי פסק הדין קמא לא ניתן בשבתו של בית המשפט כבית משפט לעניינים מינהליים, וכי הערעור דנן אינו מסוג הערעורים הנדונים כעניינים מינהליים לפני בית משפט זה. לפיכך, ונוכח זאת שהסמכות העניינית של בית המשפט לעניינים מינהליים תחומה בד' אמותיו של החוק המסמך, ובהיעדר הסמכה מפורשת, הסמכות השיורית מסורה לבתי המשפט האזרחיים (ראו: סעיפים 5 ו-12 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000; ע"מ 3309/11 קוטלרסקי נ' המועצה המקומית תל

מונד, פסקה 15 (6.1.2013); בר"מ 3186/03 מדינת ישראל נ' עין דור, פ"ד נח(4), 754, 761 (10.5.2024); עע"מ 10811/04 סורחי נ' משרד הפנים, פ"ד נט(6) 411, 416-417 (17.3.2005).

9. בנסיבות אלה, המזכירות תשנה את סיווג ההליך לערעור אזרחי (ע"א) ותמשיך טיפול כמקובל, לרבות בכל הנוגע לתשלום האגרה והפקדת הערובה, אשר על המערער להסדיר עד ליום 21.9.2025, שאם לא כן – עשוי ההליך להימחק ללא צורך בהחלטה נוספת.

ניתנה היום, כ' אלול תשפ"ה (13 ספטמבר 2025).

מורן יהב, שופטת
רשמת